

Rühm: 2

Standard nr:230

Originaalstandard avaldatud FCIs: 24.06.2015

Tõlge kinnitatud EKLS: 13.07.2023

Tiibeti mastif **(Do-Khyi)**

PÄRITOLU: Tiibet (Hiina)

EESTKOSTE: FCI

KASUTUS: Seltsi-, valve ja kaitsekoer.

F.C.I. KLASSIFIKATSIOON: Rühm 2 Pinšerid ja šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad

Alarühm 2.2 Molossid , mäestikukoerad.

Töökatsseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE: Tiibeti mastif (Do-Khyi) on Himaalaja mäestiku nomaadsete karjasrahvaste muistne töökoera tõug ja Tiibeti kloostrite traditsiooniline kaitsja. Juba esimestest antiiksetest avastustest alates on teda ümbritsenud uhked müüdid. Alustades Aristotelese (384 – 322 e.Kr) ülestähendustest kuni aastal 1271 Aasias rännanud Marko Polo kuulsate kirjutisteni, ülistavad kõik ajaloolised kirjeldused tiibeti mastifi loomulikku vastupidavust ja mõjukust – nii füüsilist kui ka vaimset. Isegi tema haukumishäält on kirjeldatud kui unikaalset ja kõrgelt hinnatud tõutunnust. Niisugused möödunud aegade Euroopa künoloogiat juhtinud isikud, nagu Martin ja Youatt, Megnin, Beckmann, Siber, samuti ka Strebel ja Bylandt, on põhjalikult käsitlenud Tiibeti mastifit, kes lummas neid oma päritoluga ja kohaga Tiibeti kultuuris. Levinud on arvamus, et see tõug on esiisaks paljudele suurt kasvu mäestikutüübilistele ja mastifitõugudele. Üks esimesi Tiibeti mastifi isendeid, kes läänekallastele jõudis, oli 1847. aastal lord Hardinge'i (tollane India asekuningas) poolt kuninganna Victoriale saadetud isane. Hilistel 1880ndatel tõi Edward VII (siis Wales'i prints) tagasi Inglismaale kaasa kaks koera. Kõige esimene registreeritud tiibeti mastifi pesakond sündis aastal 1898 Berliini loomaaias.

ÜLDMULJE: Jõuline, raske, tugeva kehaehituse ja luustikuga. Muljetavaldav; suursuguse ja tõsise ilmega. Kombinatsioon majesteetlikust jõust, robustsusest ja vastupidavusest; sobiv tööks erinevates ilmastikutingimustes. Hiljavalmiv tõug, emased on täiskasvanuks arenenud alles 2-3 aasta vanuselt ning isased alles 4 aasta vanuselt.

OLULISED PROPORSIOONID:

- Koljuosa pikkus mõõdetult kuklakühmuse kuni ninajuureni on sama suur kui koonu-osa pikkus mõõdetult ninajuurest ninatipunini, kuid koonu-osa võib olla ka veidi lühem.
- Kere on veidi pikem turjakõrgusest.

KÄITUMINE/ISELOOM: Sõltumatu. Kaitsev. Käsklustele kuuletuv. Äärmiselt lojaalne oma pere ja territooriumi suhtes.

PEA: Lai, raske ja tugev. Täiskasvanult võivad pähe moodustuda nahavoldid, mis võivad ulatuda silmade kohalt suunurkadeni.

PEAPIIRKOND:

Kolju: Suur, hästi kergelt ümardunud, tugeva ja silmatorkava kuklakühmuga.

Üleminek laubalt koonule: Hästi märgatav.

NÄOPIIRKOND:

Ninapeegel: Lai, karvavärvusele vastavalt võimalikult tume, hästi avatud sõõrmetega.

Koon: Võrdlemisi lai, hästi täidlane ja sügav. Koonuots ruutjas.

Mokad: Hästi arenenud ja alalõuga katvad.

Lõuad/hambad: Tugevad lõuad perfektse, korrapärase ja täiskomplektse käärhamubusega, s.t ülemised lõikehambad katavad vahetult alumisi lõikehambaid ja hambad väljuvad lõualuust otse. Lubatud on otsehambumus. Hambad on tiheda paigutusega.

SILMAD: Keskmise suurusega, pruuni kõik toonid vastavalt karvavärvusele, kuid mida tumedamad, seda parem. Teineteisest kaugel asetsevad, ovaalsed ja veidi viltused.

Silmalaud on tihedalt silma ümber liibunud. Väarikas ilme.

Rühm: 2

Standard nr:230

Originaalstandard avaldatud FCIs: 24.06.2015

Tõlge kinnitatud EKLS: 13.07.2023

KÕRVAD: Keskmise suurusega, kolmnurksed, rippuvad, asetsevad silmade ja kolju vahelisel kõrgusel, ettepoole suunatud ja tihedalt pea külgedele liibuvad; tähelepanelikkuse korral kerkivad kõrgemale. Kõrvalehed on kaetud pehme, lühikese karvaga.

KAEL: Tugev, hästi lihased, kaardunud. Ilma liiga märgatava lõualotita. Kaetud tiheda ja koheva lakaga, mis on emastel vähem väljendunud.

KERE: Tugev

Selg: Sirge, lihased

Lanne: Lai ja võrdlemisi lame.

Rindkere: Üsna sügav, mõõduka laiusega, hästi kaardunud roietega, nii et rinnakorv omandab südame kuju. Rinnakorv ulatub küünarnukkidest allapoole.

SABA: Keskmise pikkusega. Kõrge asetusega seljajoone kõrgusel, valvsal koeral ja liikumisel kaardub saba lõdva rõngana kõrgele selja kohale; rikkaliku karvkattega.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Üldmulje: Sirged, hästi nurgitunud, igast küljest kaetud tiheda karvaga.

Õlad: Hea asetusega, lihased.

Küünarnukid: Mitte sisse- ega väljapööratud.

Küünarluud: Sirged, tugeva luustikuga.

Randmeliigesed: Tugevad, veidi kaldus.

Esikäpad: Üsnagi suured, tugevad, ümarad ja kompaktsed. Tiheda karvkattega hästi kaardunud varvaste vahel.

TAGAJÄSEMED

Üldmulje: Jõulised, lihased, hästi nurgitunud. Tagant vaadates on tagajalad paralleelsed.

Reied: Üsna pikad; tugevad, hästi võimsate, kuid mitte punnis lihastega.

Põlveliigesed: Hästi nurgitunud.

Kannaliigesed: Tugevad, madala asetusega.

Lisavarbad lubatud.

Tagakäpad: Üsnagi suured, tugevad, ümarad ja kompaktsed. Tiheda karvkattega hästi kaardunud varvaste vahel.

LIIKUMINE: Jõuline, kuid samas alati kerge ning elastne: hea sirutuse ja tõukega. Kiiruse kasvades kaldub liikuma ühes jäljereas. Sammus näib liikumine hästi kaalutlev. On võimeline vastupidavalt ja nõtkelt liikuma erinevatel maastikel.

KARVKATE

Karvkate: Karva struktuur on oluliselt tähtsam selle rohkusest. Karv on karm, tihe, katterkarv ei ole liiga pikk, koos tiheda ja üsna villava aluskarvaga külmal aastaajal; muutub üsna hõredaks soojadel kuudel. Isastel on tähelepanuväärselt rikkalikum karvkate kui emastel. Karv on peen kuid tugev, sirge ja püsti hoidev. Karv ei tohi olla mingil juhul siidine, kiharduv ega laineline. Kael ja õlad on kaetud rikkalikuma karvaga, mis annab lakataolise üldmulje. Saba on kohev ja hästi narmastatud; rikkalike narmaspükstega on tagajalgade tagaosa.

Rühm: 2

Standard nr:230

Originaalstandard avaldatud FCIs: 24.06.2015

Tõlge kinnitatud EKLS: 13.07.2023

Värvus: Sügavmust ruugete piirdemärgistega või ilma; sinine ruugete piirdemärgistega või ilma; kuldne, liivakarva toonist kuni sügavpunaseni, soobel. Kõik värvid peaksid olema võimalikult puhtad. Piirdemärgised on pähkelpruunid või heledamat tooni. Valge täht rinnal on lubatud. Lubatud on ka minimaalselt valget käppadel. Piirdemärgised esinevad silmade kohal, jalgade alaosadel ja saba alumisel poolel. Ruuge piire on ka koonul, lubatavad on samuti silmi ümbritsevad prill-märgised.

SUURUS JA KAAL

Turjakõrgus:

Isastel : vähemalt 66 cm (26 tolli).

Emastel : vähemalt 61 cm (24 tolli).

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest ja selle mõjust koera tervisele ja heaolule.

RASKED VEAD:

- Füüsilise konditsiooni ja vormi puudulikkus.
- Kerge või tugevate nahavoltidega pea.
- Ripuvad mokad.
- Selgelt väljendunud kaelalott.
- Suured ja/või madala asetusega kõrvad.
- Heledad silmad või lõikav pilk.
- Puudulik pigmentatsioon, eriti ninapeeglil.
- Tünnikujuline rinnakorv.
- Tiheda rõngana puusale keerduv saba.
- Ülenurgitunud või püstised tagajalad.
- Raske seotud liikumine.
- Alamõõdulisus rohkem kui 2 cm.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Agresiivsus või liigne argus.
- Selge füüsiline või käitumuslik kõrvalkalle
- Ala- või ülehambumus
- Kõik muud värvid peale ülalmainitute ehk valge, kreem, hall, pruun (maksakarva), lilla, tiigrikarva (brindle), kirju (particolour)

MÄRKUS:

- Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.
- Aretuses tuleb kasutada ainult funktsionaalselt ja kliiniliselt terveid tõutüübile vastavaid koeri.

Viimased parandused on toodud rasvases kirjas.